

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, dnia 12 października 2015 r.

VII.812.5.2014.AJK

Pan

Marian Zembala

Minister Zdrowia

ul. Miodowa 15

00-952 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

W dniu 7 października 2015 r. Trybunał Konstytucyjny wydał wyrok w sprawie o sygn. akt K 12/14. W pkt 2 sentencji powołanego wyroku, Trybunał orzekł, że art. 39 zdanie pierwsze ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2015 r. poz. 464; dalej: ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentysty) w **zakresie, w jakim nakłada na lekarza powstrzymującego się od wykonania świadczenia zdrowotnego niezgodnego z jego sumieniem obowiązek wskazania realnych możliwości uzyskania takiego świadczenia u innego lekarza lub w innym podmiocie leczniczym, jest niezgodny z art. 53 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji.**

Trybunał Konstytucyjny nie odroczył terminu utraty mocy obowiązującej **zakwestionowanego przepisu.** Brak ustanowienia okresu przejściowego dla utraty mocy obowiązującej art. 39 zdanie pierwsze ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty powoduje, że traci on moc w dniu wejścia w życie orzeczenia Trybunału, tj. po jego opublikowaniu w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

W swoim wystąpieniu do Ministra Zdrowia z dnia 21 lipca 2014 r. Rzecznik Praw Obywatelskich wskazał na **potrzebę niezwłocznej nowelizacji ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty, polegającej na przeniesieniu obowiązku zagwarantowania realnej możliwości uzyskania świadczenia przez pacjenta z lekarza na podmioty instytucjonalne wykonujące działalność leczniczą na zlecenie państwa finansowaną ze środków publicznych.** Powyższy postulat stał się szczególnie aktualny w świetle opisanego powyżej stanu prawnego, ukształtowanego wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego.

Należy bowiem podkreślić, że z dniem wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego o sygn. akt K 12/14 w polskim porządku prawnym **brak będzie podmiotu zobowiązanego do wskazania pacjentowi**, któremu lekarz powołując się na klauzulę sumienia odmówił wykonania określonego świadczenia, **realnych możliwości uzyskania tego świadczenia u innego lekarza lub w innym podmiocie leczniczym**. Taka sytuacja stwarza zagrożenie braku możliwości uzyskania świadczenia zdrowotnego przez pacjenta w świetle gwarancji zawartych w art. 68 ust. 1 i 2 Konstytucji RP.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2014 r., poz. 1648 ze zm.) **zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o podjęcie pilnych działań mających na celu ustanowienie mechanizmu, który pozwoli pacjentowi - w opisanej powyżej sytuacji - uzyskać informację, o tym gdzie może on realnie uzyskać świadczenie zdrowotne, którego wykonanie zostało mu odmówione z powołaniem się przez lekarza na klauzulę sumienia.**

Z poważaniem
Podpis na oryginale